

Os contraste nas cidades son unha constante na súa paisaxe. Zona da Agra dos Mallos, A Coruña.

A NOVA LEI DO SOLO CONSIDERA RESIDUAL O 90% DO RURAL GALEGO

Fins Eirexas*

As organizacións integradas na Alianza Rural Galega (ADEGA, CIG, FRUGA e ORGACMM) vimos de intervir na Comisión Parlamentar de estudo para unha nova Lei do Solo. O texto que presentou a Xunta para servir de base aos traballos menospreza o mundo rural galego, consagra a discrecionalidade e aposta polo modelo urbanístico que provocou a burbulla inmobiliaria.

AS RAZÓNS DO PP PARA UNHA NOVA LEI

Dende a aprobación en 2002 da Lei de ordenamento urbanístico e protección do medio rural de Galiza (Lei 9/2002), esta sufriu nada menos que 10 modificacións, case 1 por ano. Chama a atención que estas modificacións, xa sexan directas, inseridas noutras normas de carácter sectorial ou mesmo a través deses instrumentos, certamente espurios, das “leis de acompañamento” dos orzamentos, foron aprobadas na súa maioría por gobernos do propio Partido Popular.

Este feito deixa claro, tanto a ausencia dun consenso político encol do modelo territorial para Galiza, como a preocupante incapacidade dos gobernos do PP para deseñar, manter e cumprir cun marco normativo estábel. Tal vez, o máis grave sexa que eses continuos “parches” da norma obedecen a unha falla de respecto crónica das administracións públicas, comezando polos concellos, ás regras de xogo do ordenamento territorial, de xeito que a desobediencia e insumisión á norma foi regra durante os últimos 12 anos.

A Xunta xustifica a necesidade dunha nova Lei do Solo debido (textual) “á propia evolución da sociedade galega, á nova realidade existente, así

como aos sucesivos cambios normativos no eido urbanístico e medioambiental”. Chama a atención que sexan precisamente os sucesivos cambios normativos da Lei 9/2002 os que xustifican a súa substitución como se fose un vicio intrínseco da norma, obviando que as continuas modificacións debéronse ao seu reiterado incumprimento.

Na fundamentación desta nova Lei do Solo subxace tamén a intención da Xunta de legislar para o “urbanismo real”, termo acuñado polo conselleiro Sr. Hernández para referirse ao Plano Sectorial de Incidencia Supramunicipal co que a Xunta pretendía legalizar algunhas das desfeitas urbanísticas de Barreiros. Ficou claro que a intención era eludir a aplicación das disposicións urbanísticas da Lei 9/2002 mediante a utilización espuria do instrumento do Plano Sectorial, feito que o TSXG considerou unha “desviación de poder” por parte da Xunta.

Por iso, na Alianza Rural Galega acreditamos que cando nin os continuos cambios da norma, nin os subterfuxos legais serven á Xunta para acomodar os intereses particulares de determinados grupos de presión, a solución da administración pasa por rachar co marco legal de referencia, e mudar as regras de xogo por outras suficientemente flexibeis (léase, discrecionais).

UNHA LEI PARA O URBANISMO, NON PARA O TERRITORIO

Abonda con ler o artigo 1 da proposta do PP para decatarnos de que estamos perante unha lei desenfocada, centrada no urbanismo (só un dos múltiples usos do territorio) e que despreza a maioría do territorio galego, iso que se ten denominado "mundo rural".

Artigo 1.1. "É obxecto desta lei a ordenación urbanística de Galicia"

Chama a atención o contraste co establecido pola Lei 9/2002 actualmente vixente que no seu artigo 1.1 di:

Artigo 1.1. "É obxecto desta lei a ordenación urbanística en todo o territorio de Galicia, así como a regulación, ordenación e protección do medio rural, dos núcleos rurais de poboación que se localicen nel e do patrimonio rural."

Precisamente é o ordenamento e protección do medio rural, así como do seu patrimonio (natural, cultural, paisaxístico, produtivo, etc.), o que debería ser a principal vocación dunha norma que realmente atendese á realidade do noso país. Con esta proposta, na que a principal razón de ser é "regulamentar" as actividades urbanísticas, a administración amosa a súa miopía interesada pola relevancia que o medio rural ten para Galiza e pola urxencia do seu ordenamento sustentábel.

A respecto dos usos construtivos, a nova lei permite a desclasificación arbitraria do chan rústico común, coa escusa dun "desenvolvemento urbanístico racional", suprimindo as cautelas que até o de agora fixaba a Lei 9/2002. Ábrese a porta a consagrar a discrecionalidade por lei, co risco de repetir os despropósitos perpetrados durante os anos da burbulla inmobiliaria.

MENOSPREZO E DEGRADACIÓN DO CHAN RÚSTICO

O solo rústico común é para a Secretaría Xeral de Ordenamento do Territorio e Urbanismo (departamento responsábel da redacción do actual rascuño) "a categoría residual do solo que non resulte obxecto doutra clasificaciónagrada". Resulta moi revelador que para o organismo pro-

motor da norma, unha parte moi representativa do noso territorio, na que coexisten multiplicidade de usos produtivos e un importante patrimonio rural (como recoñece a vixente Lei 9/2002), sexa algo "residual".

No chan rústico especialmente protexido, a desaparición das categorías de solo rústico de especial protección forestal e agropecuario e a súa asimilación á categoría "residual" do común supón a renuncia interesada da administración a preservar amplas áreas do medio rural cun importante potencial de aproveitamento sustentábel e vinculadas a modelos de ocupación do territorio propios de Galiza.

PORTA ABERTA A MINAS, CULTIVOS ENERXÉTICOS E ESPECULACIÓN URBANÍSTICA

A desvalorización interesada do solo rústico común sitúa nun mesmo plano a determinados usos do territorio que non teñen a mesma repercusión sobre o medio e os seus habitantes. Por exemplo, os aproveitamentos mineiros fican ao mesmo nivel que os usos agrogandeiros e forestais, obviando a función social, fixadora de poboación, de conservación do patrimonio natural e cultural así como de mantemento da soberanía alimentar que estes desenvolven.

E no chan rústico protexido será o criterio da Xunta (novamente, a discrecionalidade) o que determine a compatibilidade das actividades industriais, mineiras, acuícolas, etc., en función do recollido no Plano Sectorial correspondente (do Litoral, de Acuicultura, de Minaría, de Rede Natura...), normas que curiosamente delegan na consellaría competente esta facultade.

Para a Alianza Rural Galega o rascuño de nova Lei do Solo presentado pola Xunta carece dunha perspectiva integral, está excesivamente inclinado cara os aspectos urbanísticos, supón un asalto organizado ao chan rústico desprezando outros usos e funcións deses espazos e consagra a discrecionalidade como regra de ouro da norma.

*Fins Eirexas é secretario executivo de ADEGA e actuou como voceiro da Alianza Rural Galega na comparencia parlamentaria da Comisión de Estudo para unha nova Lei do Solo.

Coa nova lei, os aproveitamentos mineiros ficarían ao mesmo nivel de relevancia que os usos agrogandeiros e forestais no rural..